

teljskem imenu. Tudi jako čislana Slomškarija ne sme misliti, da ima pravico natolcevanja in laganja. Sedaj imajo najlepšo priliko, da opravičijo svojo smelost, sicer bomo primorani misliti, da nimamo posla z dostojnimi in poštenimi ljudmi svojega stanu, ampak s kreaturami obeh spolov!

Toliko se nam je zdelo potrebno povedati za sedaj. Sicer pa čakamo popolnoma mirno bodočih dogodkov, želeč vsem starim in novim Jakličevim somišljenikom dobro zabavo in po končanem septembrskem zborovanju prijetno in lahko noč!

## Iz naše organizacije.

### Skupne zadeve.

#### Iz Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev.

Delegata za letošnjo glavno skupščino je prijavilo:

XXXIII. Belokranjsko učiteljsko društvo. 140. Bartel Matija, nadučitelj — Semič; 141. Dolenc Melhior, učitelj — Črnomelj.

Namestnik: 12. Šetina Fran, nadučitelj — Črnomelj.

Vodstvo „Zaveze“.

Predsednik: L. Jelenec.

## Politiški pregled.

\* **Avstro-Ogrska in Italija.** Dunajska „Zeit“ razglasa vest, ki pomenja senzacijo v evropski politiki. Kakor znano, so bili v Rimu ozlovoljeni, ker cesar Franc Jožef ni še vrnil svojedobnega obiska na Dunaju. Da do tega ni moglo priti, je bilo krivo vprašanje kraja. Oficialna Italija je zahtevala, da se dunajski obisk vrne v Rimu, v Rim pa cesar Franc Jožef ni hotel in noče iz ozirav na sv. Stolec. Zato se je tudi italijanski kralj izogibal Dunaja. Sedaj pa je „Die Zeit“ dobila — kakor pravi — iz diplomatskih krogov vest, da se povodom zadnjega obiska našega ministra za zunanje stvari v Italiji ni doseglo le sporazumljenje glede raznih spornih vprašanj evropske politike — zlasti balkanskega vprašanja — ampak da se je na pogovorih med italijanskim kraljem in avstrijskim ministrom našel tudi način, da se kralj Viktor Emanuel in cesar Franc Jožef osebno sestaneta. In sicer bi prišel italijanski kralj prihodnjo jesen na Dunaj, v Rim pa bi šel eden avstrijskih nadvojvod kakor zastopnik cesarja. — Ali tudi ta način je — kakor zatrja „Zeit“ — napravil v Vatikanu neugoden vtisk in pričakovati je, da se bo iz Vatikana vse poizkušalo v ta namen, da ne bo prestolonaslednik Franc Ferdinand določen kakor zastopnik cesarja v Rimu. Zadovoljili pa da bi se z nadvojvodo Friderikom.

\* **Madjarsko nasilje.** Od leta 1883. obstoji „Gornje-ogrsko kulturno društvo“ — Felső Magyarországi kultur egyesület — katero Slovaki po začetnih slovih imenujejo Femka. Okrajne skupine Femke so razširjene po vsem Slovaškem. Femka ustanavlja madjarske otroške vrte in knjižnice, razširja madjarske časnike, deli madjarskim učiteljem nagrade itd. Femka pa si je izmislila naravnost blazno sredstvo, da namreč slovaške otroke pošilja na južno Madjarsko in jih da madjarskim obiteljem v rejo, da jih preleve v polnokrvne Madjare. L. 1884. so agenti Femke starše pregovorili, da so dovolili odgon otrok na jug. Lagali so staršem, da bodo otroci pri bogatih ljudeh na reji, se izučili rokodelstva in se izšolali ter se v domovino vrnili kakor baroni. 400 otrok so spravili kakor živino v vagon. Nekateri so se res vrnili, toda razcepani in zanemarjeni. Dekleta so se vrnila — oskrunjena. Na jugu so se valjala po ječah in grdihi hišah. Na jugu so pasli otroci konje in svinje. Take ekspedicije so se izvršile še štiri. Za četrto je dovolilo ministrstvo 3000 K podpore.

\* **Djakovski škof.** Javljajo iz povsem verjetnega vira, da je rimska kurija pripravljena sedaj imenovati škofa dr. Voršaka djakovskim škofom, ali pod pogojem, ako bo kanonik dr. Baron imenovan koadjutorjem „s pravico nasledstva“ na zagrebško nadškofijo.

\* **Posebne odredbe proti Hrvatom.** „Bosn. Post“ je z dne 1. t. m. priobčila iz Budimpešte nastopno brzojavko:

Glede na predvčerajšnje avdienco ogrskega ministrskega predsednika dr. Wekerla pred cesarjem v Išlo, se govori, da je ministrski predsednik stavil vladarju predloge glede vprašanja ustavnih garancij in ogrsko-hrvaškega jezikovnega spora. Dr. Wekerle je baje predlagal cesarju „posebne odredbe“ proti „renitentnim“ Hrvatom, da se spor odstrani na radikalen način. Toda dr. Wekerle je, kakor govore v krogih, ki so v ožji stiki z vladno, zadel s svojim predlogom na najodločnejši odpor kronske.

#### \* Velikodušnost nemškega državnega kancelarja.

Kancelar knez Bülow je naprosil ministrstvo notranjih del, naj obvesti vse policijske uprave v državi, da principiarno odklanja, da bi se koga obtožilo, ako njega razžali v javnosti ali v časopisju, ker ne mara zaradi tega nikogar preganjati.

\* **Mirovna konferenca v Haagu.** Mirovna konferenca dosega pozitivne uspehe, tako da so pesimistični glasovi o nji popolnoma utihnili. Vsekakor bo konferenca znatno razširila mirovne pravice. Konferenca bo trajala še do meseca septembra. Prihodnji teden predloži angleška delegacija formulo za razoroževanje. Predlogu so že pritrdile velesile.

\* **Splošna volilna pravica na Ogrskem.** Podpredsednik ogrskega državnega zbora dr. Navay je izjavil, da je pristal splošne volilne pravice ter je uverjen da Ogrska mora pravice svojih državljanov razširiti na najliberalnejši način. Vlada pa mora imeti pred očmi, da reforma ne sme ohrometi moči naroda. Upa, da bo vlada takoj v začetku prihodnjega državnoborskega zasedanja imela priliko, poučiti narod o svojih nazorih glede izvedenja volilne reforme. — Socialno demokratska stranka pozivlja v nekem oklicu delavstvo na energično agitacijo, ker izkuša narodna vlada z razpuščanjem strokovnih organizacij preprečiti boj delavstva za splošno volilno pravico. V to svrhu je bilo že več shodov.

\* **Volilna reforma za češki deželni zbor.** Vodstvo mladočeške stranke se bavi v posebnem komiteju, z volilno reformo za češki deželni zbor ter konstatuje, da bodo mladočeški poslanci nastopili za splošno volilno pravico. Vendar bodo poprej pretresovali vprašanje, ali bi ne bila boljša četrta kurija, s katero bi se ojačile narodne mase. Vsekakor pa se mora izpremeniti vladna predloga, ki določa za četrto kurijo 22 čeških in 14 nemških poslancev, ker bi se s to predlogo le poslabšalo razmerje čeških in nemških poslancev.

\* **Zahteve bosanskih-hercegovskih častnikarjev.** Zastopniki vseh v Bosni in Hercegovini izhajajočih političnih časopisov so izročili ministru Burianu skupno vlogo, v kateri zahtevajo naj se nad kaznenci, ki so bili obsojeni zaradi političnih deliktov, posebno zaradi tiska, ne postopa z isto strogostjo kakor proti navadnim zločincem. Posebno zahtevajo, naj se dovoli političnim kaznjencem prebiti kazen ločeno od navadnih kaznjencev. Politiški kaznjenci se ne smejo uprezati v prisilna dela, temveč se jim naj prepusti, da si delo sami izberejo. Nadalje se jim naj dovoli, da se smejo hraniti in oblačiti na svoje stroške, da smejo brati poljubno knjige in časopise, da smejo vsak dan dobiti vsaj en obisk, da se jih ne sme uklepati in eskortirati kakor navadne zločince. Končno zahtevajo, naj se pri sestavi tozadevne zakonske novele ne prezro častnikarji tako, kakor so se prezrli pri snovanju tiskovnega zakona, temveč se naj skliče enketa častnikarjev.

\* **Portugalska.** Iz Lizbone poročajo, da se je povrnil mir v deželo. Poročevalci inozemskih listov so se na lastne oči prepričali o tem ter odpotovali iz Portugalske, ko so se preverili, da vlada v deželi popolen mir.

\* **Novi silabus.** Inkvizicijska kongregacija v Rimu, ki ji stoji na čelu papež, je izdala dne 4. t. m. novi silabus, to je dekret, v katerem zavrača in graja kot krive v 65 stavkih izrečene trditve. Ost tega dekreta je naperjena v prvi vrsti proti takozvanemu „modernemu katoličanstvu“. Že dlje časa se javlja v katoliški duhovščini, posebno na Nemškem v obrenskih provincijah gibanje, ki ima nalogo, katoliške nauke modernim zahtevam primerno prirediti. Ti katoliški duhovniki, med njimi je nekaj jako uglednih učenjakov, so pričeli sveto pismo znanstveno kritikovati, mesta so razlagali prosteje, nekatere v svetem pismu navedene dogodke so tolmačili kot prisposode in primere, ki se nimajo razumeti dobesedno. Z novim dekretom je obsodil